Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 792 NGÀY THỨ TƯ 21 JUILLET 1920—NGAY MÒNG 6 THÁNG SÁU ANNAM NĂM (Canh-thân) NĂM THỨ 13

Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

Directeur—Propriétaire—Gérant: NGUYỄN-V-CỦA

ADMINISTRATION ET RÉDACTION: Rue Lucotte, 85-87 (Quan Lớn)

GIÁ BẢN: Nam-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao
Một năm..... 6$00
Sáu tháng..... 3 50
Ba tháng..... 2 00
Mua báo thì kể từ ngày mòng 1 và ngày 15 mỗi tháng mà phải trả tiền trước.

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỲ: NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
Mỗi số bán lẻ..... 0$04
TÉLÉPHONE N° 175 Adresse télégr.: LUCTINH-SAIGON

GIÁ BẢN: Bắc-kỳ, Lào, Đại-Pháp và thuộc địa.
Một năm..... 7$00
Sáu tháng..... 4 00
Ba tháng..... 2 25
On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNEMENTS, s'adresser: à SAIGON: Aux bureaux du Journal; à HANOI: Aux bureaux du Trung-Bắc-Tân-Văn.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. — *Luật công bình Langsa.*
2. — *Chẩn chỉn Tài chánh.*
3. — *Ngày 14 juillet 1920.*
4. — *Đức Giám-quốc Langsa té xe lửa.*
5. — *Gia Nhạc binh.*
6. — *Chư vị phụ bút.*
7. — *Hỉ tin.*
8. — *Thuốc rượu hay.*
9. — *Thông báo.*
10. — *Văn-uyển.*
11. — *Hướng truyền.*
12. — *Oan kia theo mãi.*

LUẬT CÔNG BÌNH LANGSA

Luật công-bình Annam thuở cựu, chia làm hai môn: một là hình, hai là hộ; ngoài hai môn ấy, thì chẳng còn thấy luật nào khác nữa. Trong bậc da mồi tóc sương, những đấng hay đề ý suy kim nghiệm cổ, hằng nói: « Luật cựu trào quá nghiêm; hiếp chế cho đến đỗi người có quyền cầm cân, chẳng vị nhơn-quyền mà cũng không vì công-lý; vì chẳng khác cha cả con chung, có quyền trị-gia, dạy sao vâng vậy, con chẳng cãi phép nhà. Sự nghiêm răn nghiêm phạt đó, xét lại, cũng chẳng phiền, duy có một đều hình phạt rất dã-man, nghịch cả nhơn loại văn-minh, lại còn thêm nỗi quan thanh-liêm rất ít. Sự tham ô của quan-lại xem làm thường, làm như thói nước tục nhà, không chi ngăn cấm, nên hễ ra làm quan-lại, ông nào như ông nấy, lớn thì xách túi rộng, nhỏ thì xách túi hẹp, mà cả hai thứ túi, thứ nào cũng không có đáy.

Bởi cớ, người phạm tội bất luận trọng khinh, có thể đút sáp cho cọp ăn thì khỏi chết; người có việc kiện thưa, chẳng cần đắt bằng cớ cùng không đắt bằng cớ, miễn có tiền thì đặng kiện, dẫu minh kiện phi-lý cũng chẳng hay thua. Tại thói nước như vậy đó, tục mới bày *đa kim ngân phá luật lệ!* Đó là nói việc một đàng giàu một đàng nghèo. Chí ư hai đàng mà giàu có hết, ôi thôi, biết nói sao cho cùng, hầu hạ biết mấy năm xong kiện! Nhứt là hai nhà có tiền mà tranh điền thổ. Xử năm năm chưa rồi. Ít ngày xử tiên cáo đặng, ít ngày nghe tiên cáo thất, từ phủ tới tỉnh đất thất chẳng biết mấy lần, hai đàng cứ theo hoài, theo cho đến đỗi cả hai nhà sự nghiệp tang tành, ruộng vườn bán hết mà vụ kiện xử cũng chưa an. Chừng một đàng le lưỡi, một đàng vạt móng, tỉnh ngộ mới thôi, thở vắn than dài: « *Thua buồn chớ không thua kiện!* »

Trong nước mà sanh cái tệ tục làm mất cả nhơn-quyền công-lý như vậy đó, cũng tại luật nước trị dân thì có, trị quan thì không, lại cũng tại phép trị-chánh sắp đặt vụng về, một tỉnh để cho một ông quan chấp quyền, muốn làm chi thì làm, chặt lỏng ở tay, không ai đối cãi. Bởi vậy muốn chiêu từ chiêu sanh gì lại không đặng; muốn giết thì giết, muốn tha thì tha, dẫu oan ức thế nào, cũng phải cúi đầu vâng chịu.

Luật công-bình Langsa khác xa, chẳng những chia ra nhiều môn, như là: luật hình, luật hộ, luật công, luật thương, luật báo-giới, lại còn chia ra nhiều tòa, cho người chẳng cam, xin phúc án. Cách sắp đặt quyền thế cũng hay, chẳng hề để cho người cầm cân đặng trọn quyền, hay là gồm lấy một mình vấn tra xử đoán. Có Biện-lý, Bồi-thẩm, Chánh-tòa; người bắt rồi buộc, người tra, người xử. Vậy mà còn ngại ngùng, bày thêm cho chức Trạng-Sư để tìm tòi ngõ thẳng đàng ngay, vạch mà bào chữa cho người, trong cơn bối rối.

Luật đường ấy, có công-lý, có nhơn-quyền, luật đường ấy mới là gọi luật công-bình cho chớ.

(*Tiếp theo*)

L. H. M.

Mua thuốc lá của nhà

Nên hút những hạng thuốc rất ngon chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi.

Kể ra mấy thứ sau này:

Thuốc hiệu « *Con gà* »
— « *Con voi* »
— « *Đồng-minh* »

Thuốc Cigares
— Đóng hộp 50 điếu hay 100 điếu.
— Vấn rồi 10 điếu hay 20 điếu.

Mấy hạng thuốc này:
Annam trồng
Annam chế tạo
Annam bán
Annam nên dùng.

Chẩn chỉn tài chánh

Trong L.T.T.V. số 787 ngày 7 juillet 1920 luận về sự nhà nước lo chẩn chỉn tài chánh-tôi, có nói rằng: hiện nay nhà nước lo chẩn chỉn quan-thuế đặng có tiền mà rộng mở đường kinh-tế cùng đường giáo-dục trong nước, tôi tưởng nhà nước chẳng cần gì phải bày thuế mới, nếu sắp đặt cách thâu thuế lại và chiếu theo lẽ luật mà làm bộ thuế cho kỹ lưỡng, thì số thuế cũng trội được nhiều.

Phận tôi làm dân cũng nạp xâu nạp thuế như đồng-bang, há tôi lại không muốn cho nhà nước dám thuế đặng cho tôi bớt tốn hay sao? Song tôi cầt bút mà viết bài nầy, là tại tôi nghĩ rằng mình làm dân trong nước nhờ có nhà nước sắp đặt điều đình khéo nên mình mới làm ăn được thong thả, ấm áo no cơm, kinh dinh sự nghiệp, ở ăn yên ổn. Mình được hưởng những cuộc may mắn ấy thì mình phải nạp xâu nạp thuế, mỗi người một ít, đặng nhà nước có tiền mà lo lắn cho mình. Sự nạp thuế là nghĩa-vụ của dân, dầu ở nước nào cũng phải giữ mà lo tròn cái nghĩa-vụ ấy, huống hồ đóng thuế tuy là đóng cho nhà nước, mà hễ mình đóng rồi nhà nước lấy tiền ấy mà lo sửa sang trong nước cho mình ăn ở được sung sướng thêm nữa, thì sự đóng thuế là sự lợi ích cho mình, chớ nào có phải hại chi đâu.

Nhưng vậy mà dân trong nước hưởng ân tranh của nhà nước chẳng đồng nhau, người hưởng nhiều, kẻ hưởng ít. Vì như bắt mỗi người đóng thuế bằng nhau thì sao gọi rằng công bình được. Bởi vậy nhà nước lập quan-thuế thường có để ý buộc những người nhờ nhà nước mà hưởng lợi nhiều, thì phải đóng thuế nhiều, còn những người hưởng lợi ít thì đóng thuế ít. Nhà nước đã định như vậy mà tôi trộm thấy có nhiều kẻ tuy hưởng lợi nhiều song tại làng tổng tu bộ không kỹ, nên dân trốn thuế mất của nhà nước không biết bao nhiêu mà kể. Bởi tôi thấy như vậy nên mới viết bài nầy, là có ý muốn chỉ chỗ tệ trong sự thâu thuế cho nhà nước rõ mà chẩn chỉn lại cho khỏi mất thuế, chớ chẳng phải tôi có ý bươi móc mà làm thiệt hại dân nghèo.

Trước hết tôi xin chỉ chỗ sơ sót về sự thâu thuế-thân Khách-trú. Mà dân Trung-quốc qua Nam-kỳ làm ăn rất dăn tiện, bởi vậy nhà-nước định mỗi người mỗi năm phải nạp một số thuế đặng chung giúp cuộc mở man trong xứ. Song Khách-trú có người giàu kẻ nghèo, nếu định mỗi người đóng thuế bằng nhau thì mất lẽ công bình. Vậy nên nhà-nước định người nào giàu, sắm được ruộng đất, thì phải đóng thuế điền thổ; người nào có vốn buôn bán mà sanh lợi, thì phải đóng thuế sanh-ý. Mà số thuế điền thổ và số thuế sanh-ý coi chẳng bao nhiêu, nên nhà-nước lại buộc những người có đứng bộ đất, bộ ghe hoặc bộ sanh-ý thì phải lấy số thuế đất, thuế ghe và thuế sanh-ý ấy mà nhập thêm với số thuế thân nữa. Vì như một người Khách-trú, thuở nay đóng thuế thân, tính số thuế chánh thuộc của quán-hạt, là 10 $ (có nghị định của quan Toàn-quyền ngày 26 juin 1920 số thuế nầy tăng lên 15 $). Nếu có đứng bộ ruộng hạng nhứt 10 mẫu, số thuế chánh là 15 $ thì phải nhập số 15 $ nầy với số 10 $ kia, cộng là 25 $ mà tính số thuế thân. Nếu đứng bộ ghe hay là bộ sanh ý thì cũng phải nhập số thuế ghe, hoặc số thuế sanh-ý đó với số 10 $ cũng như cách nhập số thuế ruộng đất trên kia vậy.

Nhà-nước đã có lập luật như thế, mà Khách-trú họ mua ruộng đất hay là sắm ghe, thầy thông coi về bộ thuế Khách-trú, có hay đâu mà tăng số thuế thân. Đã biết mỗi năm lúc tu bộ, quan Chủ-tỉnh viết trát cho làng tổng, thường có dạy phải lập sổ biên tên họ, số giấy thuế thân của mấy người Khách-trú đứng bộ ruộng, đất, ghe và sanh-ý và phải biên số thuế mỗi sắc, đặng biết mà tính số thuế thân cho trúng. Song tôi thấy có nhiều tỉnh làng hay bỏ qua sự ấy, bởi vậy có nhiều người Khách-trú giàu có ruộng vườn ghe cộ mà đóng thuế bằng với số thuế của đứa tiểu-công. Lại có chỗ làng cũng vưng lịnh quan Chủ-tỉnh mà lập sổ y theo lời dạy, song có làng biên tên mà không biên số giấy thuế thân, hoặc biên số giấy thuế thân không trúng, làm cho thầy thông coi bộ khách-trú kiếm không ra, rồi bỏ qua, không chịu khó mà hỏi lại, bởi vậy mới mất thuế của nhà nước.

Khách-trú nhờ như vậy mà khỏi thuế rất nhiều. Đã vậy mà họ còn lập mưu để cho vợ Annam đứng bộ ruộng, đất, sanh-ý mà trốn thuế thân nữa.

Vả hôm ngày 21 juin 1920, quan Thông-đốc Nam-kỳ có gởi tờ châu-tri cho các tỉnh mà dạy tra xét đặng sắp hạng điền thổ lại. Thế thì lúc nầy các quan Chủ-tỉnh đều mắc lo thi hành lịnh dạy ấy, nên chưa rảnh mà lo sự khác được. Vậy chừng sắp hạng điền thổ đâu đó đều xong rồi, quan Thông-đốc cũng nên ra lịnh dạy các quan Chủ-tỉnh sức trát cho các làng biên được bộ điền thổ, thuyền và sanh-ý lại một lần cho kỹ lưỡng, đặng biên tên họ và số giấy thuế thân của khách-trú đứng các sắc bộ ấy một cho rành rẽ. Làng tổng cũng phải rõ hễ người khách-trú nào để vợ Annam đứng bộ về mấy sắc thuế ấy, thì cũng phải biên ra đặng nhà-nước biết mà làm bộ thuế thân khách-trú cho khỏi mất thuế. Hễ được một lần kỹ lưỡng rồi từ ấy về sau nên buộc khách-trú mua bán ruộng đất hay là ghe, thì trong tờ mua phải biên cho rõ người ấy thuộc số giấy thuế thân nhâm số mấy. Nếu không biên số ấy cho rành, thì không cho đóng bách-phân cầu chứng. Còn người nào mua ghe hoặc vườn đất mà để cho vợ Annam đứng bộ, thì trong tờ cũng phải biên cho rõ, nếu làng yêm ẩn thì phải định phạt vạ. Hễ có tờ mua bán của khách-trú như vậy, thì thầy thông coi sổ bách-phân cầu chứng phải cho thầy thông coi bộ thuế khách-trú hay liền, đặng ghi bộ mà đánh thuế. Làm

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thạo rượu thảy đều khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis frères *có trữ mà thôi*

như vậy mới khỏi mất thuế của nhà-nước cho.

(*Sau sẽ tiếp theo*).

Huỳnh-thuận-Hòa.

Ngày 14 Juillet 1920

TẠI SAIGON

Tuy ngày 14 nầy bị mưa, u ám hết nửa ngày, nhưng mà mỗi món đã dự để chơi, không món nào sai sót. — Thiệt là vui, làm cho phải nhớ lại khi xưa có giặc, vì người ta, đủ sắc người ta, Tây-Chà Chệc-Khách, tứ hướng Lục-tỉnh ai ai có việc cũng để chờ ngày 14 nầy, về Saigon, đặng một công mà hai việc coi lễ luôn thể. — Nhứt là mấy nhà ngủ đất lắm, hết phòng. Còn mấy quán rượu tây, trong nhà ngoài lề cũng chật nức.

Chiều 13 cộ đèn, trời thanh tịnh. — Trong thành phát pháo, diễu đủ thứ đèn, nhứt là đèn giấy, mấy chú lính gia tâm, kẻ làm hình con ếch, con tôm, người giỏi chế trái bom, trái phá. — Đèn làm bằng giấy, trong thắp đèn cầy. Đi đủ các đường, rồi mới về Thành an nghỉ, xe hơi, xe kéo người ta đi theo biết là bao nhiêu mà đếm.

Sáng ra 14, lệ phải diễu-binh. 7 giờ đúng các quan tề tựu tại nhà khách thính (Tribune) ông nào cũng có, thê tử dắc theo, mỗi người mỗi ghế. Coi lại mấy trẻ nhỏ và mấy bà ngồi đặng, còn mấy ông thì phải đứng; cái hạng đứng nầy đông lắm. Cái nhà khách ước có chừng 500 cái ghế mà người thì trên ngàn đủ sao đặng.

Còn ngoài đường nào là đàn-ông, đàn-bà, Chà-và, Chệc-khách chen lấn nhau mà giành chỗ đứng đặng coi binh diễu. Đông lắm, diễu-binh rồi, 9 giờ đúng, kế vườn Thành-phố mấy người dõng sĩ, thể-tháo tranh tài, thiên hạ coi biết số nào mà đếm, cha chả là đông. Coi thể-tháo rồi, lại coi hát bộ Annam.

Qua chiều 3 giờ coi trèo cây, đập tỉnh, xích đu. đến 4 giờ, trường Ca-nhạc trẻ con tập nhảy. Cách tập nhảy nầy thiệt đã vẫn tên năm sáu năm rồi không có, năm nay bày lại, cho nên con nít, nào Tây, Chà, Annam tựu lại nó tranh giỡn với nhau đông lắm, vui lắm.

Đúng tám giờ tối, đèn thắp mấy dinh, và mấy cái đường lớn, Sạt-ne (Charner) Mặc má hồng (Mac mahon) La răn de (Lagrandière) Bô-nat (Bonnard), Ca-ti-nat (Catinat) và Banh ranh Pellerin

Đèn năm nay thắp coi đẹp lắm, nhứt là, trời tối như mực, rồi mấy cái dinh gắn đèn khí sáng coi chẳng khác gì, một khối ngọc sáng giữa trời đen, coi đẹp hơn mấy năm trước nhiều.

Mười giờ đúng, dinh xã tây khởi rước khách đặng nhảy banh (bal).— Có lịnh ái của quan Toàn quyền Long, và các bà Phu nhơn mở hội, khởi nhảy trước hết, rồi mới hết thảy nhơn dân nam nữ đua tài: Cái nhà tiệc của Thành phố, cũng là rộng lớn lắm, mà bị đông quá nên muốn chật.

Lối 11 giờ rưỡi quan Toàn quyền Phu nhơn và lịnh ái từ qui, để lại, các quan và nhơn dân nam nữ ăn tiệc, uống rượu, chầm rải chơi đến 4 giờ 1/2 sáng mới mãng, ai về nhà nấy.— Saigon 15 Juillet anh nào cũng thở ra, mệt quá, vui quá.

Trọn ngày vui vẽ, không có chi lạ, nhưng lúc 9 giờ mai, khi diễu binh vừa rồi một lác, một bà già ước đặng sáu bảy mươi tuổi, đi coi lễ, mà đi làm sao, cho đến đổi xe hơi nó cán, bể óc, chở vô nhà thương vài giờ chịu không nổi mà chết. — Không hiểu tại tên sốp phơ, hay là tại bà.— Hai người một người tránh nhau một chúc quấy có lẽ không có chuyện buồn như vầy xãy đến.

Cái ngày lễ Dân-quốc Langsa cũng như ngày mồng một tết của Tàu, thường phải giữ cho bình yên mà cầu thọ cho nhau mới là phải, huống chi còn hiếm kẽ say sưa quá chén, rồi sanh ra tật nầy tật kia — thiệt là người không hiểu gì hết.

Cũng ăn chơi ai cấm, nhưng cũng giữ cho vui, chớ vui lắm làm gì, cho đến đổi hóa ra buồn, cực lạc sanh bi là như vậy.

Đức Giám-quốc Langsa

té xe-lửa

Từ ngày té xe-lửa, thì bị bịnh luôn, không làm việc, nhưng cũng có ra khách chút đỉnh, rước mấy ông Đại-thần.

Nhứt là ngày 14 Juillet năm nay, ngài không có dự lễ Diễu-binh đặng, Diễu-binh tại Vincennes mà ngài có tỏ dạ nhiệt-thành của ngài với các quan tại đền Rambouillet.

Bịnh của ngài nghe đã giảm nhiều, nhưng phải nghỉ an, ít nữa cũng vài tuần lễ.

Gia Nhạc-binh

Thuở nay thì bọn nhạc-binh, khi đánh tại đường Kinh-lấp, tục kêu Bồn-kên, khi sau Nhà-thờ cũng khi trong vườn Thành-phố [illegible] trong vườn Thú, mỗi tối [illegible] chỗ đều có nhờ đặng 1 giờ nghe nhạc mà giải muộn.

Nay vì thiếu tài-tử cho nên không đủ người mà chơi cho đủ mỗi chỗ, kể từ 16 Juillet nầy thì cứ lệ thứ sáu mỗi tuần sẽ đánh chỗ Cercle [illegible] Officiers, sau Nhà-thờ mà thôi.

Chư vị Phụ-bút

Mấy thầy mấy cô, thường bổn quán có tiếp được bài gởi, mà coi lại những bài ấy thì phần nhiều, hay có vị tư-sự mà đặt, hoặc như muốn ít cho bạn hữu, hoặc đương khi phiền giận chồng con, hoặc khi nhằm lúc ưa mên ai đó. Hoặc kêu nài với Chánh-phủ việc bất bình mà có một vị ký tên, một tuồn chữ, mà thê cho Lục-châu. Mai sau có hỏi rạ, thì biết ai mà chỉ.

Nếu bài gởi cho bổn quán như vậy mà bổn quán không cho ấn hành vào báo, là vì bổn quán phải dè cái ý châm-chỉ của thiên hạ chăng — Giả như đọc báo nói việc không ích mà đam vào cho choán giấy, mắc công đọc, bộ đây có xơi chè rượu nhau rồi, vui ý để bài vào báo giúp tự cho nhau.

Như vậy thì ra, đã không tử tế cho chư phụ-bút, mà lại bổn quán cũng man tiếng đời. Hai bên đều hư hết.

Bởi vậy nên từ rày sắp lên, xin chư vị phụ bút, phải cẩn thận mà làm bài thì bổn quán vui lòng, mà ấn vào báo luôn luôn.

Hỉ Tín

Mới nghe tin Madame Ng-văn-Xuân chánh thất của ông Ng-văn-Xuân quan-hai pháo-thủ, ngày 14 Juillet 1920 mới trở sanh ái-nữ đặt tên là Marie Louise, tại nhà sanh Angier.

Bổn-báo kính mẫng cho trước Ng-văn-Của, Huyện hàm, quản-lý của bổn-báo, lại là lịnh nghiêm của ông Xuân, sau mẫng cho ông Xuân và phu-nhân hữu hạnh.

Bổn-báo cũng chúc cho mẹ tròn con vuôn.

Thuốc rượu hay

Lúc nầy trời mưa mới, lại nhằm mùa trái cây, nên hay sanh ra chứng thời khí nếu chẳng trị cho cấp thời phần nhiều phải bỏ mạng.

Nhơn vì vậy, nên tôi có tư thơ xin ông cai Tổng Minh-Đạt, là ông LÊ QUANG-HOÀ một cái toa thuốc rượu tôi xin biên đây ở đây. Thuốc rượu nầy chủ trị mấy người trúng bịnh thời khí, thổ tả tứ chí huyết lạnh, vọp bẻ đổ mồ hôi, khác nước tuy nói nó trị mấy chứng nói trên đây, chớ khi nào mình *ăn không tiêu*, trúng thực mà tức, trúng hàng mà lạnh, trúng thử thấp mà đau bụng đi sông, trúng thương hàng mà nhức đầu nóng lạnh, thì uống vô một ly nhỏ đã thấy hiệu nghiệm nhiều.

Vậy tôi xin mấy ông mấy bà, hễ hoa thuốc nầy bốn năm chiếc rượu đó vô thạp nhỏ mà ngâm để dành trong nhà, trước là có ích cho mình trong khi cấp rút, sau cho chòm xóm, và người mình có rủi ro nhằm bịnh nầy, hoặc may có cứu [illegible] hoặc là cầm cự cho có ngày kiệp cho quan thầy đến; như may mà người bịnh khỏi thác, mạnh dược *ấy là ơn trên, của các ông các bà đó*. Thuốc [illegible] hay thiệt, song phải [illegible] lúc bịnh mới phát đi sông đổ [illegible] để cho thái quá, đến đổi vọp bẻ thâm tay thâm chơn, thì uống không được chất lắm, song đừng thôi chí cứ việc cho uống hoài chừng 10 phút đồng hồ cho nó uống một ly nhỏ, uống hoài đến khi hết bịnh thì thôi, như bịnh có ngặt lắm, thì lớp uống lớp đổ ra chén lấy bông gòn hoặc nỉ châm thuốc rượu ấy đánh mấy chỗ lắt léo thê cho rượu chỗi còn tốt hơn nhứt là phải nấu nước sôi để vô ve đậy nút lại, lớp thì để xung quanh mình người bịnh nằm, lớp thì áp nơi hai lòng bàn tay của mình, rồi hơ tay chơn mình mấy của người bịnh cho ấm, CHỚ ĐỪNG HƠ LỬA. Còn như ai có thê bổ thuốc nầy đâm cho nhỏ, đổ rượu và nước mưa vô đặt lấy hơi dùng càng tốt hơn nữa.

Nói tóm: Như mình ăn món chi khó tiêu, coi bộ bực bội uống phòng một ly nhỏ, thì bình yên vô sự hoặc mình ruồi mắc mưa lạnh cũng nên uống, vô một ly thì ấm lại khỏi sợ đầu chi hết. Tốt hơn, xin mùa nầy khá tiếp thân cho lắm rủi có làm bịnh cũng nhẹ và cũng có thê uống thuốc.

Hậu-phát 1 l.	Hương-phụ 1 l.
Sa-nhơn 1 l.	Chỉ-xác 1 l.
Mộc-hương 5 p.	Hồ-tiên 5 p.
Trấu-bì 5 p.	Bạch-xa-đường 1 l.
Chánh-bán-hạ 1 l.	Phụ-phiến 5 p.
Trạch-tả 1 l. 1/2	Nhục-quế 5 p.
Chánh-hoài sơn 1 l.	Thục-địa 2 l.
Chích-thảo 1 l.	Bạch-đậu-khấu 5 p.
Bạch-trực 1 l. 1/2	Cang-cương 5 p.
Phục-linh 1 l.	Trước-như 5 p.
Bắc-sâm 2 l.	Bạch-bá-đậu 1 l.
Ô-mai 1 l.	Hường-nhu 5 p.
Bạch-thược 1 l.	Hoác-hượng 5 p.
Mộc-hoa 5 p.	hương-trực 1 l.

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG

Một thứ thuốc lá nên hút

Người Nam-Việt cứ phàn nàn rằng bạc đông thiêu không đủ dùng, chẳng là trôi ra ngoại-quốc. Sao không biết rằng ấy tại mình cứ đi mua thuốc lá của nước Trung-hoa, của xứ Algérie cùng những nơi khác, mà gây nên cái hiện tượng ấy?

Vậy chi nên mua thuốc lá của ĐÔNG-DƯƠNG YÊN-THẢO CÔNG-TI, vì những thuốc ấy trồng ở đây theo những phương-pháp thích-hợp, chế ở đây theo những cách-thức đặc-biệt, khiến cho thuốc lá ấy là thứ thuốc ngon hơn tất cả các thứ thuốc ở ngoại-quốc đem vào.

Vậy nên hút thuốc chưa vấn hiệu COQ, hiệu SCAFERLETI; thuốc đã vấn hiệu COQ, FAVORITES, ALLIÉS, v. v. cùng những xi-gà hiệu MANDARIN, BOUQUET, LORUS, và NARCISSE là những thuốc của ĐÔNG-DƯƠNG YÊN-THẢO CÔNG-TI chế ra. Vì nhứt thuốc ấy [illegible] những người đông hàng trong thuốc [illegible] thuốc ấy. Mà [illegible] được đến [illegible] không mà [illegible].

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(*Nouvelles du pays*)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA

Giá bạc kho nhà-nước . 8 fr. 75

Giá lúa, ta 100 ký, chở tới nhà máy Chợ-[illegible] [illegible] tới 6 $ 80.

[illegible]

(*Cochinchine*)

SAIGON:

Ăn lề

Tôi bữa 14 Juillet, lối 9 giờ, năm người lính Ấn-độ vào tiệm của người Ấn-độ kia ở đường Chaigneau, số 147, ăn bánh uống nước no nê tính hết 1 $ 50 mà không chịu trả tiền, nói rằng là ngày

HỞI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điếu trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

ăn lễ. (Nói cái mới ngang quá! Ai cho phép ngày lễ vô tiệm ăn uống mà không trả tiền?) Chủ tiệm theo đòi hoài, 5 cụ bèn đánh hai cha con nó rồi lại đập đồ trong tiệm, tính hết 60$00, tưởng giỏi gì té rồi chạy. Tới trước dinh quan Đốc-lý (Xả tây) gặp hai người biện tây đón bắt đặng một cụ dắc về bót. Cụ nầy say đã mềm, chém con chủ tiệm một dao trúng cánh tay tả mà nhẹ, Chủ tiệm kêu một chú lính Annam lại bị cụ ta cho một thoi vào ngực rồi cũng huề. Hỏi cụ thì cụ chối ráo, bèn cho cụ ngồi khám, chờ « ba-truồi » lại rước về trại lính.

CHOLON.

Chịu đấm ăn xôi

Kha-văn-Quới, 19 tuổi, gốc ở làng Tân-thuận-đông (G.Đ.) kéo xe số 838, gây lộn với Ng-thị-Châu, 28 tuổi, nghề bán trái cây ở đường Phong-phú, rồi thị-Châu đè cô Quới mà đánh đến đổi đổ máu. Quới nghĩ vì mình đứng làm trai, chẳng phải đánh không lại một người đờn-bà quân vận yêm mang như vậy, nhưng mà đánh lại với đờn-bà thì dở lắm, chi bằng để cho gã đánh đã thèm rồi Quới mới lại bót thưa, làm thị-Châu phải năn nỉ chịu một đồng bạc nó mới chịu bãi nại. Đó cũng là trí của Quới, để cho chúng đánh mà lấy một đồng bạc khi khỏe hơn chạy mười cuốt xe-kéo.

Con bất tiếu

Ông Thái-văn-Dinh, 54 tuổi, ở đường nhà thương, cớ bót rằng con trai ông tên Thái-văn-Tích, 24 tuổi, lấy của ông hết một đôi neo đặc 3 lượng rưỡi giá 120$00; một chiếc vàng trơn một lượng rưỡi, 50$; bôn sợi giây chiền đeo cổ hai lượng, 80$; và một đôi hoa tai nhận hột xoàng 100$, trốn mất.

Qua bữa sau thím Hồ-thị-Sang, 40 tuổi, ở sau nhà máy Ban-Teck-Guan, lại cớ rằng con gái thím tên Lưu-thị-Ngọc, 16 tuổi, lấy áo quần trang vật chừng 40$ dông mất hôm 15 Juillet 1920.

Không biết hai người nầy có gặp nhau không há?

Chệc đoạt xe máy

Chệc Lưu-Tú 21 tuổi, bang Quảng-đông, số giấy 8264, mướn một cái xe máy số 359 tại tiệm cô Lương-thị-Mai, 20 tuổi ở đường Testard, số 35, rồi đoạt luôn hồm nay không thấy trở lại. — Cớ.

BIÊNHÒA

Xe lửa cán

Hôm 10 juillet, lúc hừng đông, chú nông-phu Ng.-văn-Vi đuổi bò ra ruộng cày, đi đến đường rầy xe lửa, tại cây số 28 × 43, gần ga Biên-hòa, bị xe lửa chạy tới cán chú tay chơn gãy hết. Vợ con chú nghe la chạy ra vừa thấy mặt chú đà nính thở. Nghe đâu rủi nầy tại chú vì lúc xe chạy gần tới thì chú nằm trên đường rầy nên người coi máy xe lửa không thấy mà ngừng kịp.

Nghe nói tại Thành phố Cântho ngày 5 Juillet, 5 giờ sáng có một đám lửa cháy nhà lá.

Mà bị cửa đóng trong nhà có hai đứa nhỏ ngủ vì cha nó đi bán sớm, nên khoá cửa lại.

Khi lửa phát thì 2 đứa nhỏ nầy cứ la khóc, may có một tên Của ở gần nghe chạy lại, dùng đại côn đã bề mộn, ẩm 2 đứa nhỏ ra khỏi lửa, Nhưng rồi thằng nhỏ 3 tuổi đả bị cháy nhiều rồi, cứu không kiệp, vào nhà thương qua ngày sau phải chết.

Nhờ tên Của sốt sắn mới cứu đặng một đứa không cả hai phải lụy. Tên Của làm người như vậy phải lắm, mấy bợm làm biếng nên coi mà bắc chước.

Văn Uyển

(Variété littéraire)

Truyện Kiều *(Tiếp theo)*

Những từ sen ngó đào tơ,
mười lăm năm mới bây giờ là đây.

Những người mà trong mười lăm năm trời đã kinh lịch nhiều khổn-cảnh như thế, còn bao giờ quên được nữa, còn bao giờ vui được nữa.

Vui là vui gượng kẻo mà...

Thế là kết cục truyện Kiều: Kiều-nương đã hết giang hồ mà về khuê-các hì truyện Kiều cũng hết.

Ấy đại khái các tình tiết trong truyện Kiều nôm tóm lược lại như thế. Đọc qua trên kia cũng đủ biết rằng truyện kết cấu khéo, đủ cho nhà văn-sĩ điểm-xuyết mà thành một áng văn-chương hay được. Mà thiệt cụ Tiên-điền đã khéo điểm-xuyết thay, khiến cho tập Kim-Vân-Kiều thành một nên kiệt-tác trong văn nôm ta. Nhưng ai cũng biết rằng gốc truyện Kiều là tự Tàu, cũng như gốc bài tuồng *Le Cid* của nhà danh-kịch nước Pháp Corneille là tự Tây-ban-nha; Cụ Tiên-điền ta cũng như nhà danh-kịch Pháp, là nhân một tích cũ mà kết-cấu lại, tô-điểm vào, cả cái tài lá ở sự kết-cấu, sự tô-điểm ấy, còn vốn truyện thì tự ở ngoài thâu vào vậy. Nhưng từ trước đến nay, chưa được biết rõ nguyên tích truyện Kiều thế nào. Thường nghe tương truyền rằng có bản Kiều chữ thuật chuyện đến hồi Kiều trầm mình xuống sông Tiền-đường thì hết, nhưng không thấy bản ấy lưu hành, mà chỉ thấy những bản dịch lại truyện Kiều nôm ra chữ mà thôi: có lẽ nhiều người lại nhận lầm bản chữ dịch lại ấy với bản chữ nguyên chăng? Gần đây ký-giả có đọc một tập thuyết-bộ đề là *Ngu-sở tân-chí* thấy trong có truyện « Vương-Túy-Kiều » của Dư-Hoài tự là Đạm-Tâm kể tường về lịch sử nàng Kiều, phảng phất như chuyện Kiều nôm ta, mà việc thời thuộc về niên hiệu Gia-tĩnh triều Minh ngờ rằng: đó có lẽ chánh là nguyên bản chữ mà cụ Tiên-điền ta nhân đây đặt thành truyện nôm chăng. Sau đây xin dịch truyện « Vương-Túy-Kiều » để cung các nhà khảo-cứu.

(Còn nữa)

Rút trong Nam-phong

Voici un bon Livre :

Prenez-le!...

parce que s'il vous est remis ou vendu aujourd'hui, vous en aurez peut-être besoin demain! Prenez-le,

et ne cherchez plus.

Ce bon livre vous sera envoyé franco sur demande, accompagné d'un très intéressant Catalogue illustré de la Maison. Vous y trouverez de bons conseils, Remèdes naturels, Spécialités françaises de grandes Marques, des Coffrets "Pharmacie d'urgence" portatifs, renfermant notamment tous les médicaments d'un emploi fréquent aux Colonies, présentés sous forme de comprimés, de cachets, d'ampoules, etc. Ce Catalogue illustré vous présente, en outre, des accessoires de toutes sortes, des produits de toilette très sérieux, des régimes alimentaires. En un mot,

Nous avons tout ce qu'il vous faut

et vous pouvez vous adresser à nous pour tous vos besoins et ceux des Vôtres. Vous aurez le même choix, les mêmes conditions, les mêmes avantages que si vous entrepreniez un voyage à Paris pour y choisir ce que réclament votre santé, votre bien-être, votre confort : Ecrivez-nous!

L'ŒUVRE DES BONS REMÈDES
PHARMACIE du PALAIS-ROYAL
10, Rue de Richelieu, 10 :-: PARIS
MAISON FONDÉE EN 1806

HƯỚNG TRUYỀN

(Echos)

HUẾ

Nhà nhà đều gồm mặt

Sáng hôm kia ở An-hòa có xử-tử một người vì phạm tội sát-nhân.— Thường khi có xử-tử người nào thời lính dẫn tội nhân hay thuê người khác chém, chớ không khi nào dám huy-đao. Ấy cũng vì lòng nhân xui nên như thế.— Ở Huế có tên Ngáo là một người dân thường, xưa nay chỉ làm nghề huy-đao có tiếng. Hôm ấy lại cũng thuê đến Ngáo. Khi chém xong, Ngáo đi xe về, vừa về đến cửa Thượng-tứ, liền vào một phố kia đổi tờ bạc 5$00, chủ phố ấy là một bà có nhân đức nên thấy mặt Ngáo

Phòng việc Quan Note Camille AYMARD
Tại Saigon số 76 đường Mac-Mahon

Bán thuận mãi đấu giá

Đến ngày thứ bảy nhằm 31 tháng bảy Langsa 1920, đúng 10 giờ ban mai, tại phòng việc ông **Camille AYMARD** là quan Note có ông **E. MATHIEU** quyền thế sẽ đấu giá bán thuận mãi, một sở ruộng 7325 mẫu toạ lạc tại làng Thới-bảo, hạt Cantho.

Sở ruộng nầy lớn chừng 7325 mẫu, cày cấy hết thảy, toạ lạc tại làng Thới-lai (Cantho) mặt tiền theo kinh lớn Thốt-nốt, và có hai cái kinh nhỏ số 2 và số 3 chạy ngang vô tới hết đất.

Những nhà của trên đất nầy hễ ra sau đây cũng bán luôn hết.

Một cái nhà ngói được, rường bằng sắt lợp bằng fibre-ciment.

Một cái nhà cất bằng gạch lợp ngói dùng làm nhà chung có các tá điền mà cũng dùng làm nhà ở được.

Bốn cái kho lúa lợp bằng ngói.

Và các hạng nhà cửa ở trên đất nầy, ngoại trừ một cái ca-nốt hơi chừa lại không bán.

Lúa năm 1920 thì để lại cho chủ bán phải đóng thuế năm nay.

Ra giá là.... 200.000$00
(Hai trăm ngàn đồng)

Ai muốn mua thuận-mãi trước khi đấu giá cũng đặng.

Muốn hỏi đều chi thì do nơi phòng văn ông AYMARD ở đường Mac-Mahon số 76 Saigon. Còn muốn đi coi ruộng thì do nơi ông JOLIGARD là người coi ruộng cho ông SAMBUC, ở Thốt-nốt đường Longxuyên.

đến đòi bạc thời đã biết bạc thuê chém, liền xô đuổi một mạch, lần lần đến phố nọ phố kia truyền lần sự ấy đến đâu thời ai nấy đều khiếp sợ mà xô đuổi cả; làm cho Ngáo cầm tờ giấy 5$00 đi cùng phố đã ba bốn hôm không ai chịu đổi cho cả.

Ấy là vì lòng từ thiện hay là vì lẽ bất thông?

PHARMACIE SHANGHAI

M. Triều-Cương, chủ-nhơn ở đường Marins số 188, Cholon, còn ở Saigon thì tiệm của M. J. Hà-kim-Tường. N° 9 Boulevard Galliéni và M. Cam-Lun N° 27 rue d'Adran, có trữ bán các thứ thuốc của bổn đường

CÁO BẠCH

Bổn hiệu có trữ bán thuốc Langsa, Ang-lê, Huê-kỳ, cùng các thứ thuốc kể ra sau nầy và có gởi bán nơi các tiệm thuốc ở Lục-tỉnh. Chư quí-vị muốn dùng gởi thơ đến cho tôi, hoặc gởi Mandat theo một lược hay là gởi thơ không tôi sẵn lòng gởi thuốc lập tức mà gởi Contre remboursement, (nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc). Còn chư quí-vị muốn hỏi thăm việc thuốc men cùng bịnh hoạn chi thì tôi cũng sẵn lòng trả lời

DƯỠNG ĐỚM THỜI NHIỆT NHÂN THỦY (THUỐC NỔ CON MẮT)

Con mắt dùng để mà xem lại là món cần nhứt của nhơn quan, nên mới phát bịnh chớ ngờ sự thường thiệt là đều can hệ chẳng nhỏ, hoặc bởi gốc độc hoặc bởi là hỏa lừng lẻ hoặc bởi là bụi bặm bay vào, hoặc đụng chạm vật chi. Bổn đường chế phương thuốc nầy chủ trị các chứng bịnh con mắt mà đã nói trên đây, hoặc khóe mắt sưng mọc mục, đỏ ghèn đung đều tiêu táng, còn nhặm dùng liền tang máu, hết đỏ, đầu con mắt có cườm có gân máu, dùng đến cũng tiêu táng được.

CÁCH DÙNG: Phải lấy bông gòn cho thiệt sạch chấm nước thuốc nhỏ vào con mắt rồi nhắm lại giây lát cho thấm đều, nếu nghe có hơi đắng nơi miệng thì là thuốc chịu, sẽ thấy hiệu nghiệm. Khi nhỏ thuốc phải lựa lúc ăn rồi, hoặc trước khi đi ngủ. Mỗi ngày nhỏ đặng năm ba lần tức nhiên lành mạnh như thường. Còn con mắt không đau mà dùng thì nó giúp thêm sự sáng và mạnh khỏe con mắt vô cùng. Có đau bịnh con mắt thì phải cữ rượu, cữ dâm dục, cùng giận dùi, e cang hỏa lừng chậm mạnh, cữ ăn đồ heo, thịt bò, thịt gà-vịt đồ mỡ dầu, đồ cay nóng vân vân.

Giá mỗi ve 0$20. — 12 ve 2$00

LẬP ĐỨ PHÁT LÀNH HOÀN (THUỐC RÉT)

Thuốc nầy để trị nóng lạnh rung rét, khử trừ các chứng bịnh mùa cảm mạo, bởi thời tiết dồi xây nên người nhiễm lấy khí ngoại tà sanh chứng rét tà, rét nhiệt, hoặc nóng hoặc lạnh liên miêng, làm nhức đầu miệng khô lưỡi chi bải hoải thân thể nặng nề, hoặc người không bịnh mà dùng thì cũng lấy trược trợ thanh tiêu táng đàm nhiệt, chứng bịnh khỏi canh tinh thần bồi bổ, nóng nhiều lạnh ít, hoặc nóng ít lạnh nhiều. Người lớn dùng mỗi ngày hai lần, mỗi lần năm viên, còn con nít thì phân nửa, uống với nước trà, uống trước khi phát rét, hay là rét rồi sẽ uống, chớ trong cơn lạnh rét không nên uống. Còn như cơn bình thường muốn dùng cho tiêu táng thì người lớn mỗi lần uống hai viên với rượu cũng được, còn con nít thì uống một viên.

Giá 1 ve 0$10. — 12 ve 1$00.

Khá dè dặc

Kính cùng Lục-châu Chư-Tôn đặng rõ hãy khá dè dặc vì có hai người Sơn-Đông xách valise đi bán thuốc dạo các nơi mà gạt người ta đặng lấy tiền, chúng nó nói rằng chúng nó ở tại tiệm của bổn hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG; chúng nó nói láo đặng gạt gẫm mà lấy tiền, xin Chư-Tôn chớ lầm chúng nó; vì tiệm của bổn hiệu ông thầy thuốc về Tàu đã lâu rồi, bây giờ ông già cả lắm không có lại NAM-VIỆT nữa còn lớn Đường thì bán các thứ thuốc Cao-đơn-hườn táng nhỏ của ông chế sẵng đem qua mà thôi; nay chúng nó lấy như vậy bổn Đường sợ mang tiếng xấu cáo trước cho Lục-châu Chư-Tôn rõ kẻo lầm: nếu mà chúng nó đến muốn gạt gẫm Chư-Tôn mà lấy tiền thì Chư-Tôn cứ việt chưa với sở Cảnh-trị đặng bắt chúng nó thì chẳng hề khi nào chúng nó khỏi tội.

Na-kính
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
chủ nhơn cẩn cáo

PHÚC-XƯƠNG
BAZAR TONKINOIS
Rue de la République, Hadong

Bán-sỉ, Bán-lẻ

Chè-Hoa Phuc-Xương

Bổn-Hiệu chuyên tâm chế tạo các hạng trà ướp hoa, rất ngát, đóng hộp rất đẹp, bán buôn đi khắp các nơi

Ai muốn lấy mẫu và hỏi giá cả, cùng cách mua buôn, xin gởi thơ ngay cho bổn-hiệu sẽ trả lời lập tức.

GIÁ LẺ:

Qui khách ở xa mua từ 4 hộp trở lên thì xin tính theo giá sau nầy, không phải chịu tiền cước chi cả:

Trà hột ướp sen hay sói, 0$50 một hộp
— ngâu cúc, lài, lan tây, 0.40 —
Trà Mạn ướp sen..... 1.00 —
Trà Tàu ướp sen..... 1.30 —

Xin trả hết hay là một nửa tiền trước. Mua tới 10 hộp có tiền hoa-hồng 5%

Entrepot de Cholon

IMPORTATION COMMISSION
71, Bd Tổng-đốc-Phương

BÁN SỈ — *BÁN LẺ*

Vải lụa.

Vật thực

Đồ hộp — Rượu chác, thượng, trung và thường bực — Đủ thứ rượu ngon — Sữa NESTLÉ — Rượu Champagne DELBECK làm trước giặc Rượu Cognac RENAULT SAINT LOUVENT & Co, nhứt hảo hạng, có một mình Bổn-hiệu đặng trữ bán mà thôi — Cognac CROIZET củ từ một trăm năm nay, có quan chứng và nên thuốc.

Đồ tân chế bên Paris

Dầu thơm Coty đủ thứ.
Xà-bong thơm bên thành Nantes.
Nón, mão, kiểu nay.
Áo đầm bận lót (*Chemises*) kiểu mới.
Các thứ bốp da theo kiểu Paris của hãng đặt riêng.
Đủ thứ dao để ăn và đồ bằng thiệt đồ Langsa.
Gày Raoul.
Đồ hút thuốc đủ bộ.
Đồ chưng phòng rước khách.

Hãng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chư vị đặt.

Giây thép đề tắc: Paulhieu-Cholon
Giây thépnói: 667.

Le Directeur : Paul HIỆU
Officier d'Artillerie Coloniale démobilisé Croix de Guerre

Khi nào có việc chi hỉ hạ muốn đãi đằng quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâmbanh (Champagne) hiệu:

Tisane Marquis de Bergey

Thứ vừa

Thì làm sao mà cho phỉ tình vui vẻ đặng

Rượu nầy có một mình hãng Denis frères trữ mà thôi.

Hãng Dầu TRƯƠNG-VĂN-BỀN,

có bán đủ thứ dầu

Dầu phộng ăn thiệt ngon và tốt.
Dầu dừa.
Dầu rồ không có mùi hôi.
Dầu mè thơm.
Và Dầu bông giá rẻ để thợ bạc dùng.

bánh dầu đậu phộng thiệt tốt.
Bánh dầu đủ-đủ.
Bánh dầu hột gòn.
Bánh dầu hột bông.
Bánh dầu dừa để cho heo và bò ăn.

ĐỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN
Khách-trú

Hãng tôi mua dừa khô, dầu phộng, mè, hột gòn, hột bông, hột đủ-đủ dầu và hột caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.

Xin Lục-châu ai có muốn mua bán với tôi thì xin mời đến nhà hoặc viết thơ hỏi thì tôi gởi kiểu và sẵn lòng tiếp rước rất trọng thể và trả lời lập tức.

Nay lời:
TRƯƠNG-VĂN-BỀN.
Hội-đồng quản-hạt,
Đường CAO-MÊN, số 46, CHỢ LỚN.

Người-Annam-ta

Nên hút thuốc lá hiệu « CON GÀ »
Vì thuốc trồng tại trong xứ ta,
Vì thuốc thơm tho hơn hết,
Vì chế tạo theo phép vệ-sanh,
Vì bán giá rẻ hơn thứ khác;

Nên bỏ các thứ thuốc ngoại quốc,
Mà hút thuốc lá hiệu « CON GÀ ».

Bán tại Đông-pháp Yên-thảo Công-ti ở Hànội, Dépôt tại Cholon, 2 et 4, rue Larevnière, và các nơi tạp hóa đều có bán.

Muốn bán

Caoutchouc cây, ương đã hai năm; Hột ương đều là hột lựa giống tốt. - Vừa trồng.

Muốn mua xin do nơi ông HUỲNH-HỮU-NHO, Hương-Hào ở tại chợ Thủ-Đức.

Hãy uống thử thứ rượu
AMER HONORÉ
Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
Của một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi.

Kính trình

Là rượu Đông-dương của hãng Langsa kêu là *Société Française des Distilleries de l'Indochine* (S.F.D.I.C.) kính trình cho chư vị Thương-nhơn và Saigon lục-tỉnh hay rằng:

Kể từ ngày 28 avril 1920, Hãng rượu tạm dời phòng việc về số 66, đường Bonnard, Dập-thép nói số 347.

Vậy khi cần mua bán, đòi hỏi và gởi thơ từ chi, nhứt thiết việc mua bán, tiền-bạc hay là điều tình cang thiệp với Bon-hội, xin cứ đề nơi đó mà ký hứa.

Tổng-lý Nam-kỳ và Cao-miên
Kệ tên.

Thứ Hai
17
Mai
1920

KHAI TRƯƠNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Ở đường CATINAT SAIGON, số 195 tới 201

Ông André *Lê-văn-Minh*, Tổng-lý.
Bào-tế-sư nhứt hạng ở Y-viện thành Paris,
Học-sanh tốt nghiệp trường y dược bào-tế,
Cựu học-sanh các dược-viện đường thành Paris,
Cựu bào-tế công các nhà thương tỉnh Seine,
Đặng phần thưởng nhứt hạng kỳ thi hóa học 1914.

Mề-đai-bạc
Mề-đai-đồng
Cha ti tế-cập bá tánh thành Paris.
Mề-đai-đồng
Cha hội Phụ-nhơn Pháp-quốc (thành Paris).

Toa thuốc
Chú ý theo toa của thầy thuốc cho.
Phần việc riêng
Bỏ cho tay chế thuốc Langsa quản sóc.

Thuốc thiệt nghiệm
Chánh hiệu Langsa

Chất hóa-học
thiệt ròng và nhứt hảo hạng

Phân Giải
Sanh vật học
Tế-trùng học và Hóa Học

Ô-hấc chấc
nước uống

Hoàn-Tế

Đồ phụ tùng và bó rịt
nhứt hạng

Đồ chụp hình
Đủ thứ

Đồ lọc
bằng máy Chung-Ngọc
Bó rịt — Thuốc chít — Trồng-tre

Nước Suối
Nước cả suối Langsa
Mải Huê thảo

DẦU HOA
Dầu Essence de Menthe hiệu « *Mitcham* » nhứt hảo hạng

Thuốc thiệt nghiệm và các vị của ông Lê-văn-Minh
Hỏi giá

Thuốc bổ Quinium
Hườn nhỏ mau tan ra nước
Trích đủ ba thứ quinquina
Bổ lực và trị bịnh rét

Thuốc tiêu
Thuốc valerianate d'amoniaque
Có Y-viện nhận chứng trị bịnh đau gân cốt.

Thuốc xổ
Thuốc hườn xổ
Êm-diệu và hay

Kola Stabilisée
Hườn nhỏ tiện dụng

Gaduol
Thuốc xổ trộn dầu cá morue

ĐIỀU DƯỢC PHÒNG
Tiệm Langsa
Bán ròng những thuốc Langsa
Thà lãnh mua tại Paris — Lyon - Marseille — Nice

PHAN-HAM

THỢ ĐÓNG YÊN-NGỰA — LÀM ĐỒ BẮC-KẾ
5, Rue Jules Ferry, 5
HANOI

Có đóng: Rương, Thùng, Yên-ngựa kiểu Hồng-mao, Langsa, và làm đồ Bắc-kế, xe-song-mã (yên đôi và yên chiếc), đều là bằng gia thuộc mua bên Đại-Pháp và bên Hướng-cảng (Hong-kong).

Giá đã rẻ mà lại làm mau rồi.

một mình hãng Denis-frères đại-lý cả Đông dương thứ hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán lẻ một su nhỏ một hộp mà thôi.

(N° 52) Feuilleton du 21 Juillet 1920

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BA MƯƠI HAI ĐÊM

Hồ-Cảnh-Tiên *tự thuật*

Đêm thứ tám (*tiếp theo*)

Thầy vậy, tôi hiểu ý, liền tiếp: « Bộ mình tưởng tôi nói chơi sao? » Ở-nhà tôi trả lời: « Phải, tôi tưởng chắc mình nói chơi, chớ có lý đâu cha chẳng cách mặt con, lại khiến cho con rời tay mẹ!

Vẫn biết mình thì sanh, tôi đây thì dưỡng, xét cho kỹ, công sanh dưỡng cũng đồng, nhưng mà nghĩ tới chỗ thập ngoạt hoài thai, ngậm cay nuốc đắng, tam niên nhũ bộ, quên ăn quên uống, bỏ ngủ bỏ ngơi, ngày những đêm không vẫn chút hơi, sớm cùng tôi chẳng rời vú mẹ, thì công dưỡng biết bao cực nhọc? Đã vậy lại còn, mỗi khi mẹ nghe con ré khóc, hô-hấp thôi nồi, ôc đầy mình, nghe con la chưa biết dử lành, mẹ cũng đã thất kinh rung sợ. Trẻ ăn chơi mẹ cùng hớn hở, chớ hễ nó mà có chút chi, thì chơn không bén đất, một mình đi lo sở chạy tán; tình thương con biết lấy chi cân, dạ yêu trẻ mười phân không thiếu một. Tăng tiu tợ vàng cao ngọc tốt, dầu khó nghèo cách mấy cũng ưng; thầy mọc răn đôi cái đã mang, tới lần bước mười phân hàn-hi. Mẹ thương con thật không chỗ để, bạc ngàn cân chưa dễ đổi cho, hun-hít con đói cũng hóa no, nâng-niu trẻ quên lo cuộc thế. Ấy có phải, nhờ ơn mẹ mà nên thân thể, lẽ đâu, *sanh* nặng dường, *dưỡng* nhẹ hơn sao? Mấy ai đành mầu tử chia nhau, cam riêng chịu lòng đau ruột thắt.

« Xin mựa khiến chi đến sầu-sự, cắt ruột-rà nam bắc lưỡng phân, mình muốn cho phụ tử đặng gần, để máu thịt nhứt phang thiên các. Làm cho con nhớ mẹ khôn ngưng nước mắt, mẹ trông con như cắt tâm cang; lo cho con lẻ ở bể ăn, sợ cho trẻ khóc vang sớm tối. Không ai dỗ, mình thêm bối rối, e khi mình nóng vội đánh con, mình ôi, nghĩ lại coi, trẻ có khóc la đôi mắt dầu mòn, cũng chẳng thâu nước non chia cách.

Tâm sự thiếp cạn lời biện bạch, xin niệm tình mựa trách rằng ngoan; thà để cho mầu tử nhứt tràng, thấy mặt trẻ như chàng hiện tại. Cơn vắng chồng có nhờ con dại, tiếng liêu-lo cũng giải tâm tình, nếu mà chàng, đem nó theo để thiếp một mình, ngó sau trước gia đình hiêu quạnh. Nhớ chồng quính, nhớ con càng thêm quính, dựa quê người âm lạnh cậy ai; thoản lại từ xưa đến nay, mấy ai mà tay nở cắt tay, chàng lại khiên-thiếp, chia máu thịt nghĩ gay quá đỗi.»

Nghe dứt mấy lời của ở-nhà tôi phân phiền, tôi ngẫm nghĩ cho là lẽ cô-nhiên, không chi cải quá, song tôi thậm xét: Nếu vì lẻ phải mà chịu để con ở lại nhà, thì làm sao bức dức dây oan cho nổi. Xét vậy rồi, tôi đáp cùng ở-nhà tôi rằng;

« Lời phân phải tôi không cải chối, nhưng mà nghĩ phận tôi lâm nỗi trớ ngăng; vẫn biết con theo mẹ là lẽ hằng, cha dầu có thương yêu, tăng lu cách mấy, bê săn sóc cũng không bằng mẹ dưỡng; biết vậy mà, phu-thê ràng nghĩa lương, phụ tử ấy tình thâm, có lý nào chồng bắc vợ con nam, tới cảnh lạ chịu làm sao dự được? Cực cho phận trai vì việc nước, tôi phải cam dờ bước ra đi, chí ư, nỗi chia con chồng vợ phân ly dầu chỗ lòng sắt đá e khi cũng động.

Lòng chi tôi, cũng gan ruột, cũng mà sắt thì cũng, cũng tình thâm, cũng nghĩa trọng vậy thế, dựa quê người cảnh lạ tư bề, nương đất khách cỏ hoa chưa quen thuộc. Lý nào nhớ tơ tâm không đứt ruột, ôm lửa phiền như đuốt cháy gan, lẽ nào không nhớ trẻ dậm ngàn, đeo đoạn thảm như dân trong dạ. Ngày vắng tiếng con kêu ba-má, thấy trăm ngàn trẻ lạ vườn vỡ, đêm vào phòng bặt tiếng tôe tơ, lóng tai đêm canh gà nhặc trôi. Dường ấy trí nào không bối-rối, xin xét giùm mấy nỗi thử coi; hễ việc nhà mà tính không rồi, thì việc nước bỏ trôi giòng nước.

« Cớ ấy nên, tôi đã có để lời xin trước, mình giằng lòng cho được thì an; giằng để cho phụ-tử một đàng, việc nhà vẹn việc quan ắt vẹn. Bề cực khổ tôi không kể đến, mình lo chi những tiếng khóc la; tôi mà đem nó theo, để những khi, vắng hình mình trướng phòng vào ra, thấy mặt trẻ cũng đà bớt nhớ. Ấy là dây buộc chặt cho niềm chồng vợ, dẫu tay tiên mảng gỡ chẳng ra; tôi khuyên mình xét cạn nghĩ xa, tính cho tiện việc nhà rồi sẽ. »

« Bây giờ nghe đến thiệt tôi nghiệp cho ở-nhà tôi biết bao! Thật nó không đành lìa con, mà khi nghe tôi nói đến câu: « *Vắng tình mình trướng phòng vào ra, thấy mặt trẻ cũng đà bớt nhớ* » nó mỉm cười, mặt lộ sắc vui; chừng tôi nói: « *Ấy là dây buộc chặt cho niềm chồng vợ, dẫu tay tiên mảng gỡ chẳng ra...* » nó lại cũng vui mảng hơn nữa. Nhờ vậy, nó mới đành để cho tôi đem con đi, [illegible] tôi quyết chịu rồi, từ đây tôi [illegible] mà lo việc sửa sang hành lý.

(*San sẽ tiếp theo*)

L. H. Mưu.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 NỐI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chế sư, *kê nghiệp*

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC-BIỆN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không.

Pharmacie Shanghai

Trồng răng theo cách Langsa

Nay đời Văn-minh; phàm con người thì có ngũ-quan là thể diện trước mắt, thứ nhứt răng trong miệng mình là cần dùng hơn hết, nếu hư hay là rụng hết một hai cái thì khó coi, nên phải trồng lại thì coi ngộ hơn, hồi đời xưa có bà Nữ-Hoa liệng đá vá trời, còn ngũ-quan của con người có người không toàn vẹn như răng cũng vậy có cái cao, thấp, ra, vô, mẻ, nên phải cưa mài cho bằng thẳng, thì ăn uống tự nhiên biết ngon, như sông rạch có lở phải bồi bổ lại cho nguyên.

Tôi đã đi ngoại quốc học với mấy ông danh tiếng bên Âu-châu về sự trồng răng khéo léo lắm, thiệt là không ai bì kiệp, chẳng phải tôi dám khen tài với chư quí vị, như cái xu và răng của tôi tốt lắm, chẳng kể hư bể tự nhiên.

Còn lấy vàng làm răng hay là bịt răng coi sáng đẹp ngộ quá, đời nay có nhiều người dùng.

Chư quí vị như ai muốn trồng, vá, sửa, bịt xin đến tiệm tôi nghị định tôi sẽ tính giá rẻ cho và làm cho thiệt khéo chẳng sai.

TRIỆU-ƯƠNG.
Pharmacie Shanghai,
Rue des Marins N° 188 Cholon.

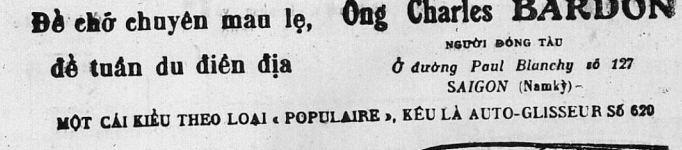

CANOT HO'I

Đề chở chuyên mau lẹ, đề tuần du điên địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Ông Charles BARDON

NGƯỜI ĐÓNG TÀU

Ở đường Paul Blanchy số 127
SAIGON (Namkỳ)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR Số 620

Chân chân đóng kỹ càng giáng đẹp!

giá 1.500$ sắp lên

Khoái hượt lẹ-làng sạch sẽ Giá rẻ

Rượu chác hảo hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại bên xứ *Corse*, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

Ai mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu này nội Đông-dương chỉ có một mình hãng Denis frères trữ mà thôi.

Thợ khăn đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính cùng quí ông dùng khăn đen rõ:

Tôi thiệt rành nghề thợ khăn trên 18 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khăn nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu nấy rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thôi. Song có thứ khăn bịch theo kiểu cúp tóc, quí ông muốn kết dính lại một lớp bịch lên để xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải đo (contour de tête) mấy tấc phân và mấy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ mấy ông ở đặng tôi làm rồi gởi lại tôi cước phí tôi chịu mà phải trên 2 khăn.

Khăn đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:

Hạng nhứt, bùng và nhiều Bombay 1 khăn..... 3$00

Hạng nhì, bùng và nhiều Bombay 1 khăn..... 2.50

Còn nhà buôn bán muốn mua sỉ có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho để bán.

Cúi xin quí ông hãy mua khăn của tôi làm thiệt khéo và kỹ càng chắc lắm, lâu hư mà lại giá rẻ.

Kính cáo.

NGUYỄN-VĂN-BỬU
Thợ khăn đen
à Suối-đờn Bình-nhâm
(Laithiêu)

Nguyễn-Xích-Hồng Học-đường

CÁO BẠCH

Nhơn tiết nghỉ Hè bổn trường định ngày bãi học là 12 juillet chí 15 Aout 1920 khai giản nhập học.

Nhắc lại các sĩ tử cũ bổn trường rõ ràng hễ vô cớ mà nhập học trễ ngày, thì sẽ bị tạm ngưng trở về nhà chờ đợi hai tuần lễ. Như trong hai tuần ấy còn chỗ trống thì được nhập và cũng phải đóng tiền trọn. Cũng xin nhắc luôn phụ huynh các sĩ tử hãy, nhớ ngày trên đây mà khiến con, em nhập trường cho đúng.

Đều cần kiệp nhứt là như phụ huynh sĩ tử có mắc gản trở việc nhà mà để con, em đi một mình, thì nên đánh trước cho trường một cái giấy thép nói rõ tên học trò đi và ngày tới ga Saigon, để bổn trường cho người chực sẵn mà đem luôn vô trường.

Chí như sĩ tử mới muốn nhập học bổn trường thì nhân nhân nên từ đây gởi xin trước bổn trường phúc lại để dành chỗ.

Nay cáo bạch.
NGUYỄN-XÍCH-HỒNG.

NOTA. — Năm nay bổn trường có bốn trò lớp nhì A đậu bằng cấp tốt nghiệp tây.

Tiệm đóng xe

Sửa xe, bán đồ phụ tùng
ĐƯỜNG LUBO MÔN BÀI 99 VÀ 101
ĐẤT-HỘ (SAIGON)
TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe kéo, xe bò cùng có đóng thùng xe theo kiểu kiểm thời, sơn xe thiếc Ruco, làm nệm, muỗi xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đồ xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiểu đèn tây, đồ bắt bầu xe đặc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỏi, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe và sửa xe.

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng xin chỉ đến thiếu mua giáp làm ngồi, đã tôi rất cảm ơn hạ cố.

Cho chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm xin chỉ cùng giá cả tôi xin hồi hồi đáp.

BAZAR
MERCERIE
JOUETS

Jules Ha-kim-Tuong

9 Boulevard Galliéni
En face de la Gare Némésis
Ouverture 30 Mai 1920

EPICERIE
VINS
LIQUEURS

Ancien Employé de la Maison Courtinat & Cie

Ông *Jules Hà kim-Tương* vốn [illegible] bên Langsa đã lâu rồi, nghề thương-mãi thật lão-liệu lắm.

Nay ông riêng ra lập thương-cuộc Epicerie là sở để để buôn bán đồ ngoại-đương mà nhứt là hàng-hóa bên Đại-Pháp, đặng giới-thiệu cho nhà buôn ta trong sáu tỉnh. Hiện nay đồng bang ta đã rõ lường công-thương là một đàng cả cha nhơn-quần, ai ai cũng mong bước tới, vì vậy nên ông Jules Hà-kim-Tương, cố muốn mở mang thương-giới cho quê-hương, để-tưởng hiệu nầy, trước bán giá rẻ cho người bổn xứ, sau nữa thể vì nhà buôn ta mua đồ bên Pháp, được nhẹ tiền sở phí.

Vậy đồng bang ta trong sáu châu, muốn hỏi đều chi về việc thương-mãi bên Pháp hay là tại Saigon, gởi thơ hoặc giáp mặt, thì ông sẵng lòng giới thiệu cho.

T. T.

Phnom-Penh Bazar
TRƯƠNG-XUÂN

Giá bán sỉ

Núc áo bành tô màu ka-ki nº 5503 — 12 núc . . . . . 0$40
Hình búp bê (poupée) mặc áo có ren — 12 con. 2 20
Giấy viết thơ có gạch bằng — 0m22×0,13 mỗi xấp 100 tờ đôi — 12 xấp. 5 00
Bâu trắng để lót cổ áo dài (Annam)— 12 cái 1 70
Giấy viết thơ « Idylle » mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu — 12 hộp. 8 55
Cartes postales Nhựt-bổn bằng cây thông, hình vẽ tay, có màu « hoa-điểu » « Sơn-thủy » và hình người— một trăm. . 6 00
Cartes postales giặc Au-châu — một trăm 1 60
Cartes postales hình xứ Cao-mên, Đê-thiên, Đê-thích — một trăm. 1 60

Gởi contre remboursement.

LÝ-HỮU-DƯ.

25-26 Quai Piquet Phnom-Penh

Thanh-phong
Tiệm may và bán đồ tạp hóa
Của NGUYỄN-THÀNH-TUỔI
(Đường Thủ-đức) 62 Amiral Dupré 62
SAIGON

May quần áo tây và Annam theo kiểu kim thời; bán hàng, the, lụa Bắc, lãnh, nhiễu, xuyến, lục soạn tàu. Nón đủ kiểu. Rượu tây, thuốc tây, savon thơm, dầu thơm thượng hạng của tiệm thuốc ông L. Solirene Saigon.

Tiệm làm đồ nữ trang nầy lập đặng mười mươi năm rồi. Đồ làm chắc chắn, và huê mỹ theo kiểu kiêm thời.

LỜI
ngỏ cùng khán quan

Chư ông muốn vẽ hình cho thiệt khéo, thiệt giống, xin đem hình đến nhờn tiệm họa-chơn-dung của Mr Nguyễn đức-Nhuận; thì ắt sẽ đặng vui lòng đẹp mắt. Tiệm nầy được nhiều nhà sang trọng ngợi khen. Hình vẽ để trăm năm không phai.

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp về nghề vẽ và ba cái bằng cấp của hội đấu-xảo Đông-dương ban khen. Qui-vị muốn biết rõ, xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có cắt nghĩa rõ cách vẽ và để thước tắc giá cả phân minh. Gởi tiền, hình, hoặc mandat xin đề bao thơ như vầy:

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Chủ tiệm
Họa-Chơn-Dung
28, Boulevard Pani-Pert, Saigon.

TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CẨN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
Tại chợ Lái-thiêu, đường Abattoir

Trại tôi dùng toàn cẩm-lai, trắc, gỗ đóng các món theo kiểu kim thời.

Bàn dài { mặt cẩm-thạch, thành cẩn hay không
mặt gỗ liền bốn kiểu.

Bàn tròn { mặt cẩm-thạch, thành cẩn hay không
mặt gỗ liền, bốn trụ, một trụ.

Bàn lầu 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn tiết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ cẩn hay chạm vàng ba, hai, một, vân, vân.

Qui ông muốn đặt xin gởi kiểu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đồ sẵn sàng.

Pháp-Việt Khách-lầu
(HÔTEL DE FRANCE)
Nº 153 Rue Catinat Saigon
HUỲNH HUỆ KỲ, QUẢN LÝ

Kính cùng qui khách rõ, tôi là quản lý Pháp-việt khách lầu vừa mới sửa soạn phòng rộng mát sạch sẽ, xin qui khách tưởng tình chiếu cố, bất cam ơn.

Nam-việt Khách-lầu
HOTEL D'ANNAM
Nº 80 Bd Charner et Carabelli Saigon
HUỲNH-HUỆ-KỲ CHỦ TIỆM.

Kính cùng qui khách rõ: kể từ 1er Juillet 1920 tôi mới dọn một tiệm ngủ hiệu là Hôtel d'Annam (Nam-việt Khách-lầu), cũng có dọn phòng ở dưới đất, rất cận tiện cho qui khách.

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE
TRUNG PHÁP THIỆT-NGHIỆP NGÂN HÀNG
ĐẠI-PHÁP NẶC DANH CÔNG-TI
TƯ BỔN 45 TRIỆU QUAN

Hội trưởng quản lý: ông André Berthelot
—Chánh Tổng-lý: ông A. J. Paroette

Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Lazare
Chánh hãng ngành tại Pékin (Bắc-kinh) tại Trung-quốc.

Hãng chánh (*Paris*)
Hãng ngành:

PARIS	YUNNANFOU
LYON	CANTON
MARSEILLE	HOT HEAU
BORDEAUX đang sáng tạo	HANKOW
LONDRES	SWATOW đang sáng tạo
ANVERS	SAIGON
NEW-YORK	HAIPHONG
PÉKIN	HANOI (Bắc-kỳ)
TIENTSIN	VOKOU (Nhựt)
SHANGHAI	VLADIVOSTOK
HONGKONG	MOUKDEN
SINGAPORE	

Hãng ngành Saigon,
3 quai de Belgique và 2, rue d'Adran

Tính toán các thứ sổ sách nhà nước.

Tính tiền (đã thiếu) bằng phiếu cho vay bằng bạc đồng (piastres) lời hai ly 2%.

Tính tiền (đã thiếu) bằng tiền quan (francs) có thể thối lại bằng phiếu vay, hoặc cần trả bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc lời hai ly rưởi (2 1/2%).

Tính tiền gởi vào Caisse d'Epargne (kho Tiết-kiệm) hoặc bằng tiền quan (francs) hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thức xin đến hỏi thăm.

Gởi tiền có định lệ, hoặc tính bằng tiền quan (francs), hoặc tính bằng bạc đồng (piastres), V. giá bạc và cách thức, xin đến thương nghị.

Trả nợ thế có tiền đầu (Escompte) và lãnh đổi nợ các giấy tờ về việc thương-mãi.

Sang giấy chịu nợ (traites), phiếu nợ (cheques.) hoặc sang giấy nợ tại các xứ phiên-thanh.

Cho hay và thi hành các việc cho mướn buôn-nợ (Bourse) ăn chung các nơi.

Cho mượn tiền trước mà phải thế hưu vàng hóa cũng là vân khế.

Tổng-lý
L. LASSAIGNE.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kiểu thời và lại toàn hảo, chạy từng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bàn tính giá riêng đặng mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy, cùng chạy đèn khí vân vân, nói tắc một đều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn cách dễ trả tiền và thi hành cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnefoy & Cie
Sté Maritime et Commerciale du Pacifique
Sté Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng nầy sẽ chỉ các đồ cần ích cho, hoặc đưa coi kiểu thứ (bản đồ) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng đã áo chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau nầy hãng chúng ta cho chư qui vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng: Chư qui vị ở xa xuôi không tiện bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng người quen thì hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho; nghĩa là chịu giá cả đàm cho.

Hãng chúng tôi cho chư qui vị hay rằng: Tại hãng có sang *Tàu-khói* (chaloupe) à vapeur) *mới* và *cũ*, như chư qui vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

CHỮ HƯ BÁ TỔN

Dầu bởi bịnh hoạn mà hư mà tổn hoặc bởi cớ khác mà liệt mà lao, thì cũng phải cách trị mà thôi. Máu hư gân hoải thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ cân mà trị mới hết bịnh. Khi mình mua thuốc Pilules Pink mà uống thì chẳng những là đã bịnh mà lại ít tốn tiền. Vả lại thiên hạ người ta đã uống lành bịnh thiên số rồi, nay mình uống cũng sẽ chắc lành mạnh. Chớ như mình mua thuốc giả mà uống, thì bịnh đã chẳng lành, mà phải mất tiền, tiền hết tật còn lấy làm thậm ức. Thuốc hoàn Pilules Pink trị bịnh dễ như trở tay, vì nó đã trị được bịnh hàng nhiệt-vãng-lai, vàng vàng ủa ủa v. v. cũng là các bịnh liệt nhược thì mấy bịnh sơ sơ nó trị như thần. Vả lại thuốc nầy dễ uống, rẻ tiền mà mau lành bịnh.

PILULES PINK
(Bổ hoàn linh đơn)

Trong các tiệm thuốc có bán, có ở tiệm thuốc của ông đề MARI et LAURENT Pharmacie Normale, de Saigon.

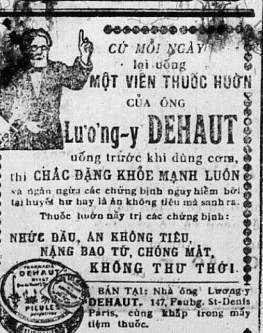

Vinhlong Thương-nghệ
Công-ty

1º) Xe hơi và tàu đưa bộ hành giắc ghe chở lúa.

2º) Sửa các thứ xe, bán đồ phụ tùng, bán đồ sắt và rèn đồ sắt (hàng rào văn văn).

3º) Tiệm trữ hàng hóa người-quốc và đồ thổ sảng.

Xin các ông lái buôn đường annam dầu, tiêu, mè tỏi, trà Huế, trà Annam, thuốc lá bài, thuốc Gò-vấp, thuốc sút, bao đệm hay là đồ thổ sảng khác xin đến Tiệm của Hội tại chợ Vĩnh-long mà thương-nghị. Hội sẽ mua sắt, và xin các ông chỉ lối đường, sở trồng thuốc hay là những vật kể trên đây gởi thơ bàn tính cũng được.

Vinh-long, le 15 Mars 1920.
Le Directeur-gérant,
NGUYỄN-PHÚ-TOÀN.

Cách tranh thương

Muốn buôn bán cho đắt mới hàng, thì phải đốt đèn cho thiệt sáng.

Người buôn bán âu-châu cũng dùng cách đó; người chinh hạ cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đến tiệm Lục-tỉnh khách-lầu số 82 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đèn khí, hoặc đèn dầu hiệu Best, mà đốt cho sáng; thì cuộc buôn bán mới thạnh vượng.

Tiệm đó có đủ các thứ đèn đẹp đẽ; và bán rẻ hơn các nơi./.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRES

NGUYỄN-CHÍ-HÒA
SAIGON — 83, Rue Catinat, 83 — SAIGON

Tiệm tôi có 30 thợ giỏi Bắc-kỳ làm: nón kiểu nón mác, lợp NI-XAM, BỐ TRẮNG VÀ VÀNG (KAKI) GIẦY đóng thiệt chắc, bằng DA-TÂY hết, có đủ thứ màu DA.

Tôi cũng có thợ khắc CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐÁ CẨM-THẠCH đủ kiểu, để ở nhiều vị ở LỤC-CHÂU mua NÓN VÀ GIẦY của tôi, đều được vừa ý hết và khen ngợi NÓN VÀ GIẦY thiệt tốt mà giá lại rẻ, và làm thiệt mau. Xin qui vị chiếu cố cho việc buôn bán của đồng bang ta được thạnh lợi trong thế này.

Có sách mẫu (Catalé) gởi đi tặng qui khách.

BÁN SỈ CÓ GIÁ RIÊNG
NGUYỄN-CHÍ-HÒA kính mời.
83 Rue Catinat.—Saigon.

Cách làm mau té tiền

Viết thơ cho hãng Annam, Hảo-vĩnh Công-ty, 146 bis Rue Lefèbvre hiện gởi contre-remboursement (cách tiền trao cho lãnh nơi nhà dây thép một hộp một trăm ve dầu Essence de menthe, hiệu Lò-tiên, tốt nhứt trong cõi Đông-dương, giá là mười lăm đồng (15$00) mà thôi. Về bán lẻ lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cắt (0$20) — mỗi ve lời 5 su, một trăm ve lời 5 đồng bạc, mười hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc!

Viết thơ đi, đừng bỏ qua dịp làm té tiền, uổng lắm. Ban đầu lời ít sau lời nhiều, bán buôn quen thói, làm giàu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ. — Kể từ ngày nay một trăm người nào gởi thơ đến mà mua dầu trước, hãng Annam Hảo-vĩnh Công-ty sẽ vui lòng gởi cho không một kilo xà-bông mạt-xây thiệt, hiệu ngựa một sừng. (La Licorne), tốt nhứt trong cõi Đông-dương hay là một ve dầu thơm Essence pour Lotion : Eau de Cologne, Quinine, foin coupé để làm đủ một lít các thứ dầu thơm ấy, tùy thích ai muốn thứ nào cũng được!

Hãy viết thơ mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm té tiền uổng lắm.

Hãng Annam, Hảo-vĩnh & Cº,
146 bis Rue Lefèbvre Saigon,
Kinh đốn.

LỜI RAO CẦN KÍP

Hội chánh *Agence économique de l'Indochine* ở tại *35 rue Tronchet Paris* (8e).

Muốn hỏi thăm đều chi cứ do nơi đó.

XA-BONG MAT-XÁY

Từ từng các thứ xà-bông Mạt-xay thiệt bền trong tàu tỷ mà giá rẻ hơn

Hiệu con chim Ác-là

HAO-VINH Công-ty
(Hãng Annam)
146 bis, Rue Lefèbvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

"NAM-PHONG"

MỖI THÁNG XUẤT BẢN MỘT KỲ

Giá:
Trọn năm. . . . . 4$00
Sáu tháng. . . . . 2$00
Mỗi số. . . . . 0$40

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy này là thứ giấy vấn thuốc điếu.

Tốt nhứt của một mình hãng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

XA-BONG MAT-XAY ĐEN

Tốt hơn rẻ hơn

Hiệu con Rồng

HAO-VINH Công-ty
(Hãng Annam)
146 bis, Rue Lefèbvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

SOCIÉTÉ DES TABACS DE L'INDOCHINE

(Đông-dương Yên-thảo Công-ty)

Tư-bổn : 6.000.000 fr.

Sở chính Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và nhà công-xưởng tại HANOI

Trại trồng thuốc lá tại KIM-XUYÊN và VĂN-KHÊ

THUỐC CHU'A VẤN
VÀ THUỐC VẤN RỜI

HIỆU

« COQ » (Con Gà)

Vị ngon — Giá rẻ — Nên hút

VÀ THỨ THUỐC LÁ VẤN RỜI HIỆU

PAGODE (Cái chùa)

CÓ MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐÚC SÚNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI THÀNH St-Étienne
Mà thôi

Hãng F. MICHEL, CAFFORT Successeur ở đường SAIGON Cathna số 36

Có Bán SÚNG
đủ thứ và đủ kiểu. Bỉ,
THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ
Lục-Châu muốn mua vật chi hãy viết thơ như vậy;
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Cathnat. — SAIGON

KHOÁN CHẤT THUY
(*Nước suối kim thạch*)

VICHY ÉTAT

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve và nửa ve. Trị bịnh Gan, Thận, bịnh Bàng-quang, bịnh Thạch-lâm-bình (Sỏi). — Bao mấy chế lất-lét.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan và bịnh đàm.

VICHY HOPITAL trị bịnh thương ti, trường nhiệt

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trúng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT BIỆU TÊ

SEL VICHY-ÉTAT là muối kết đông nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đọn nước xịt (Mét-bi-chiếc).

Phải làm sao

Cho những người yếu đuối
cho hết thảy những người mà bộ phế suy nhược
Phải THỬ BỊNH và phải BỔ SỨC

La SOLUTION PAUTAUBERGE

là một thứ thuốc rất hạp dụng vì trừ độc thì có vị Créosote, bổ sức thì có vị Chlorhydro Phosphate de chaux. Không phạt ti, thuốc nầy thần hiệu trị bịnh cảm mạo, bịnh ho gió, bịnh ho rét, bịnh cú rũ, bịnh đau vất khăn. Làm cho ăn biết ngon và bổ sức, trừ tuyệt đàm đóng cục và ngừa bịnh HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 10 rue de Constantinople, Paris, và các dược phòng.

Saigon — Imp. de l'Union
L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le tirage à
Trois mille ex.
Saigon le 21 Juillet 1920